

สภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3
State academic administration of school administrators
under Buriram Primary Educational Service Area Office 3

โกศล ประสงค์สุข¹

นิจพร ณ พัทลุง²

ศิราณี จุฑาปะมา³

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมาย เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูวิชาการเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 จำแนกตามสถานภาพตำแหน่ง และขนาดของโรงเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย ผู้บริหาร และครูวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ปีการศึกษา 2558 โดยแยกเป็น ผู้บริหาร จำนวน 140 คน และครูวิชาการ จำนวน 140 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 280 คน โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางสำเร็จรูปของเครจซ์และมอร์แกน แล้วใช้วิธีสุ่มแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม มี 3 ลักษณะ ได้แก่ แบบตรวจสอบรายการ แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ และแบบปลายเปิด มีค่าความเชื่อมั่น 0.920 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบสมมติฐานโดยใช้การทดสอบค่าที และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในแต่ละด้านจะทำการเปรียบเทียบเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเซฟเฟ่ โดยกำหนดค่าสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .05 ผลการวิจัย พบว่า

1. ผู้บริหารและครูวิชาการมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านมีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการวัดผล ประเมินผล รองลงมาคือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้และการวิจัย ด้านการนิเทศและการแนะแนวการศึกษา และด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และแหล่งเรียนรู้ ตามลำดับ

2. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูวิชาการเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 จำแนกตามสถานภาพตำแหน่ง พบว่าความคิดเห็นของผู้บริหารและครูวิชาการ โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้และการวิจัย ด้านการวัดผล ประเมินผล และด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และแหล่งเรียนรู้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

3. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูวิชาการเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน พบว่า

¹ นักศึกษาปริญญาโทสาขาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

²⁻³ อาจารย์สาขาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เช่นเดียวกัน

คำสำคัญ : สภาพการบริหาร, การบริหารงานวิชาการ, การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน

ABSTRACT

This study aimed to investigate and compare the opinions of the administrators and academic teachers about state academic administration of school administrators under Buriram Primary Educational Service Area Office 3, classified by positions and school size. The sample used for this study consisted of 140 administrators and 140 academic teachers total of 280 people under Buriram Primary Educational Service Area Office 3, 2015 academic year, selected by using the table of Krejcie & Morgan, and multi-stage random sampling. The instrument used in this study was a 3-part questionnaire including checklist, 5-rating scale and open-ended form with its reliability value of .920. The data were analyzed by percentage, mean and standard deviation. The hypothesis were tested by t-test and one-way analysis of variance with the statistical significant difference at .05 level. The Scheffe/ method was used to compare each pair of factors. The research findings were as follows :

1. The opinions of the administrators and academic teachers under Buriram Primary Educational Service Area Office 3 in overall were at the high level. When considering each aspect, it was found that in all aspects were at the high level. The highest mean score was measurement and evaluation, followed by school curriculum development, innovation and learning resources, educational supervision and guidance and material development, innovation and learning resources, respectively.

2. The comparison between the opinions of the administrators and academic teachers that the opinions of the administrators and academic teachers under Buriram Primary Educational Service Area Office 3 by position, it was found in overall were statistically significant difference at .05 level. When considering each aspect, it was found that innovation and learning resources, measurement and evaluation, and innovation and learning resources were statistically significant difference at the level of .05 while the rest aspects were not difference.

3. The comparison between the opinions of the administrators and academic teachers that the opinions of the administrators and academic teachers under Buriram Primary Educational Service Area Office 3 by school size, it was found both in overall and each aspect were statistically significant difference at .05 level.

Keyword : State Adminisration, Academic Adminisration, Academic Adminisration of School Administrators

บทนำ

มาตรา 39 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้กำหนดให้กระทรวงศึกษาธิการ กระจายอำนาจการบริหาร และการจัดการศึกษาไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษา ดังนั้น งานบริหารสถานศึกษาภายหลังการปฏิรูปการศึกษาจึงมี 4 ด้าน คือ งานวิชาการ งานบริหารบุคคล และ บริหารทั่วไป โดยถือว่างานวิชาการเป็นงานหลัก เป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน ผู้บริหารต้องให้ความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง ส่วนงานอื่น ๆ นั้น แม้ว່ามีความสำคัญเช่นเดียวกัน แต่ถือว่าเป็นงานที่มีความสำคัญรองลงมา โดยเป็นงานสนับสนุนให้งานวิชาการดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ (สฤติชัย วรานนท์ วณิช. 2553 : 144-145) ดังนั้น งานวิชาการเป็นงานหลักของสถานศึกษา มาตรฐานและคุณภาพของสถานศึกษาจะพิจารณาได้จากผลงานด้านวิชาการ เนื่องจากงานวิชาการเกี่ยวข้องกับหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน ซึ่งเป็นหัวใจของสถานศึกษา และเกี่ยวข้องกับผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรทุกระดับของสถานศึกษา (ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. 2545 : 1) ดังนั้น การบริหารงานวิชาการจะมีคุณภาพและประสิทธิภาพนั้นขึ้นอยู่กับผู้บริหาร ซึ่งผู้บริหารจะต้องมีความรู้ความสามารถ และเข้าใจในเรื่องการบริหารการศึกษา เข้าใจหลักการบริหารวิชาการเป็นอย่างดี

จากผลการประเมินคุณภาพการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ประจำปีการศึกษา 2556 พบว่า ผลการประเมินของนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีบางกลุ่มสาระการเรียนรู้มีคะแนนเฉลี่ยไม่ถึงร้อยละ 50 ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าโรงเรียนมีคุณภาพด้านวิชาการอยู่ในเกณฑ์ที่ไม่น่าพอใจ ซึ่งให้เห็นถึงความสอดคล้องระหว่างผลการเรียนของนักเรียน การสอนของครู และการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา ดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาสภาพ การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ทั้งนี้เพื่อนำผลการวิจัยมาแก้ไขปรับปรุงและพัฒนางานวิชาการของโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และนักเรียนได้เกิดการเรียนรู้เต็มตามศักยภาพและเต็มความสามารถ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูวิชาการเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 โดยจำแนกตามสถานภาพตำแหน่ง และขนาดของโรงเรียน

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหาร และครูวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 432 คน โดยแยกเป็นผู้บริหารจำนวน 216 คน และครูวิชาการจำนวน 216 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้จากการสุ่มประชากรโดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan) (ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์. 2542 : 148-149) ได้กลุ่มตัวอย่าง ผู้บริหาร จำนวน 140 คน และครูวิชาการ จำนวน 140 คน รวมกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 280 คน หลังจากนั้นทำการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-

stage Random Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 จำนวน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านพัฒนากระบวนการเรียนรู้และการวิจัย ด้านการวัดผล ประเมินผล ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และแหล่งเรียนรู้ และด้านการนิเทศและการแนะแนวการศึกษา ซึ่งมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบ่งออกเป็น 5 ระดับ ตอนที่ 3 เป็นแบบปลายเปิด (Open-end Form) ซึ่งมีค่าอำนาจจำแนก 1.84 – 6.03 และค่าความเชื่อมั่น 0.920

การเก็บรวบรวมข้อมูล

นำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ เพื่อขอความอนุเคราะห์จากผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 แจกแบบสอบถามด้วยตนเอง ผลปรากฏว่า แบบสอบถามจำนวน 280 ฉบับ สามารถเก็บรวบรวมมาได้ จำนวน 280 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) การทดสอบสมมติฐานโดยใช้การทดสอบค่าที และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในแต่ละด้านจะทำการเปรียบเทียบเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ่ โดยกำหนดค่าสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .05

สรุปผลการวิจัย

1. ผู้บริหารและครูวิชาการมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านมีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการวัดผล ประเมินผล รองลงมาคือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และแหล่งเรียนรู้
2. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูวิชาการเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 จำแนกตามสถานภาพตำแหน่ง พบว่าโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านพัฒนากระบวนการเรียนรู้ และการวิจัย ด้านการวัดผล ประเมินผล และด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และแหล่งเรียนรู้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน
3. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูวิชาการเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน พบว่าโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เช่นเดียวกัน

อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

อภิปรายผล

1. ผู้บริหารและครูวิชาการมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน สังกัด

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการวัดผลประเมินผล ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารมีการกำหนดระเบียบการวัดผลประเมินผลของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ ส่งเสริมให้ครูผู้สอนมีการวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน นำผลการวิเคราะห์ไปปรับปรุงการเรียนการสอน สนับสนุนให้ครูเข้ารับการอบรมพัฒนาให้มีความรู้ เพื่อสร้างเครื่องมือวัดผล ประเมินผลให้ได้มาตรฐาน รวมทั้งสามารถดำเนินการวัดผล ประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยวิธีที่หลากหลาย เหมาะสม และตรงตามสภาพจริง สอดคล้องกับงานวิจัย พันธ ด้วงเอก (2555 : 166-167) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ที่พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติการบริหารงานวิชาการ ตามความคิดเห็นของครูวิชาการ โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

ผู้วิจัยได้ศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 พบว่ามีประเด็นสำคัญในรายด้านที่ผู้วิจัยนำมาอภิปราย ดังนี้

1.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีการแต่งตั้งกรรมการดำเนินงานพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารมีการส่งเสริมการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา โดยการอบรม ศึกษาเอกสาร ตำรา และแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ทำให้มีความรู้เข้าใจเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ (2550 : 41) ได้กล่าวว่า การพัฒนาหลักสูตร เป็นกระบวนการหรือขั้นตอนของการตัดสินใจหาทางเลือกทางการเรียนการสอนให้เหมาะสม เพื่อการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงทางการเรียนการสอนไปในทางที่ดีขึ้น เพื่อให้เหมาะกับผู้เรียนและสถานศึกษา โดยผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วม

1.2 ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้และการวิจัย โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ส่งเสริมให้จัดกระบวนการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารมีการส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนการสอน โดยให้ผู้เรียนได้ฝึกค้นคว้าหาความรู้ ฝึกวิเคราะห์ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ทดลอง และลงมือฝึกปฏิบัติจริงด้วยตนเอง มีการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เหมาะสม โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล สอดคล้องกับแนวคิดของ จันทราณี สงวนนาม (2545 : 146-147) ได้กล่าวว่า การพัฒนาระบบการเรียนรู้ เป็นการปฏิรูปการเรียนรู้ทั้งในส่วนที่เกี่ยวข้องกับวิธีการเรียนการสอนของผู้เรียนและวิธีการสอนของครู ซึ่งครูจะต้องสอนยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกคิดวิเคราะห์และศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง โดยมีครูเป็นผู้ควบคุมดูแล เป็นการฝึกปฏิบัติให้ผู้เรียนมีประสบการณ์การเรียนรู้ด้วยตนเอง รู้จักวิคิด วิธีการดำเนินชีวิต และมีทักษะในการเผชิญปัญหาต่าง ๆ

1.3 ด้านการวัดผล ประเมินผล โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ส่งเสริมให้จัดทำเอกสารหลักฐานการศึกษาถูกต้องตามระเบียบ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารมีการส่งเสริมให้ครูสร้างเครื่องมือวัดผลที่มีมาตรฐาน สามารถวัดผลได้ถูกต้อง กำกับติดตามการจัดทำเอกสารหลักฐานการศึกษาให้ถูกต้องตามระเบียบการวัดผล ประเมินผล สอดคล้องกับแนวคิดของ กระทรวงศึกษาธิการ (2556 : 51-52) ได้กล่าวถึง แนวทางการวัดผล ประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียนว่า ควรมีกำหนดระเบียบการวัดและประเมินผลของสถานศึกษาตามหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบายระดับประเทศ จัดทำเอกสารหลักฐานการศึกษาให้เป็นไปตามระเบียบการวัดและประเมินผลของสถานศึกษา จัดให้มีการประเมินผลการเรียนรู้และจัดให้มีการซ่อมเสริมกรณีผู้เรียนไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน พัฒนาเครื่องมือในการวัดและประเมินผลให้ได้มาตรฐานเทียบเคียงระดับสากล จัดระบบสารสนเทศด้านการวัดผล ประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียนเพื่อใช้ในการ

อ้างอิง ตรวจสอบ และใช้ประโยชน์ในการพัฒนาการเรียนการสอน ผู้บริหารสถานศึกษาอนุมัติการประเมินผลการเรียน รายภาค/รายปี และตัดสินผลการเรียน

1.4 ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และแหล่งเรียนรู้ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ส่งเสริมให้ครูใช้แหล่งเรียนรู้ภายในและภายนอกโรงเรียน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะแหล่งเรียนรู้เป็นแหล่งความรู้ และประสบการณ์ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ด้วยตนเองจากการได้คิดเอง ปฏิบัติเอง ผู้บริหารมีการสร้างแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียน และควรสนับสนุนให้ครูนำนักเรียนไปศึกษาแหล่งเรียนรู้ภายนอกโรงเรียน เพื่อให้ผู้เรียนได้รับความสนุกสนานและเรียนรู้ได้อย่างมีความสุข สอดคล้องกับแนวคิดของ รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ (2550 : 134-135) ได้กล่าวว่า กระบวนการเรียนรู้และสาระที่กำหนดไว้ในหลักสูตรสถานศึกษา มุ่งเน้นไปที่การจัดให้ผู้เรียนได้มีโอกาสเรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายในรูปแบบต่าง ๆ ทั้งในและนอกโรงเรียน ดังนั้น โรงเรียนจึงต้องพัฒนาแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียนให้มีความพร้อมสำหรับการจัดการเรียนรู้ พร้อมทั้งประสานจัดการเกี่ยวกับแหล่งเรียนรู้ภายนอกโรงเรียนด้วย

1.5 ด้านการนิเทศและการแนะแนวการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ส่งเสริมให้มีการจัดระบบการนิเทศงานวิชาการ และการเรียนการสอนภายในสถานศึกษา ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะผู้บริหารมีการวางแผนจัดระบบการนิเทศภายในสถานศึกษา โดยมีการจัดตั้งคณะกรรมการนิเทศ จัดทำเครื่องมือนิเทศ กำหนดปฏิทินนิเทศ ดำเนินการนิเทศ และนำผลการนิเทศไปพัฒนา สอดคล้องกับแนวคิดของ กมล ภูประเสริฐ (2545 : 59) ได้กล่าวว่า การนิเทศเป็นกระบวนการทำงานร่วมกันระหว่างที่นิเทศและผู้ที่จะเข้ารับการนิเทศ ทั้งนี้เพื่อพัฒนางานในหน้าที่รับผิดชอบถือเป็นการพัฒนาบุคลากรแบบหนึ่งที่สามารถได้ผลอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะการนิเทศภายในสถานศึกษา จึงเป็นการรวมพลังกันเพื่อสร้างสรรค์ผลงานดีกว่าการให้แต่ละคนปฏิบัติงานในลักษณะต่างคนต่างทำ

2. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูวิชาการเกี่ยวกับเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 จำแนกตามสถานภาพตำแหน่ง โดยรวมแตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารและครูวิชาการมีความรับรู้เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการแตกต่างกัน โดยผู้บริหารต้องเป็นผู้นำทางวิชาการ มีหน้าที่อำนวยความสะดวกทางด้านวิชาการ ประสานความสัมพันธ์กับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งการรับนโยบายและนำนโยบายมาวางแผนการบริหารงานในสถานศึกษา ขณะที่ครูวิชาการมีหน้าที่สอน และปฏิบัติตามแผนงานที่ผู้บริหารวางไว้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุพรรณษา บำรุง (2556 : 71-74) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ที่พบว่า การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามระดับความคิดเห็นของผู้บริหารและครูปฏิบัติการสอน จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ มีการบริหารงานวิชาการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูวิชาการเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เช่นเดียวกัน ทั้งนี้อาจเนื่อง มาจากสภาพบริบทและสภาพความพร้อมของโรงเรียนแต่ละขนาดมีความต่างกัน โรงเรียนขนาดเล็กขาดความพร้อมด้านทรัพยากรต่าง ๆ เช่น จำนวนครูไม่ครบชั้น ครูมีวุฒิไม่ตรงสาขา ขาดแคลนสื่อ และอุปกรณ์การเรียนรู้ ขณะที่โรงเรียนขนาดใหญ่มีความพร้อมต่าง ๆ ในด้านจำนวนบุคลากรงบประมาณสนับสนุน อาคารสถานที่ สภาพการคมนาคม รวมทั้งสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ มากกว่า ซึ่งถือเป็นสาเหตุสำคัญที่ส่งผลให้การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนแตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ สวาทรี ไชยแสง (2555 : 65-66) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง สภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในเขตอำเภอ

ตาพระยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 ที่พบว่า ครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในเขตอำเภอตาพระยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05

ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ผู้บริหารควรมีการนำผู้ที่มีความรู้เกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา และประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษา
2. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้และการวิจัย ผู้บริหารควรให้ครูจัดการเรียนการสอนด้วยวิธีที่หลากหลาย ให้ครูเข้ารับการอบรมการวิจัย และใช้วิจัยเป็นส่วนหนึ่งของการจัดการเรียนรู้
3. ด้านการวัดผล ประเมินผล ผู้บริหารควรให้ครูเข้ารับการอบรมการสร้างเครื่องมือวัดผล ประเมินผลที่ได้มาตรฐาน และนำไปวัดผลประเมินผลผู้เรียนให้เหมาะสม ด้วยวิธีที่หลากหลาย
4. ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และแหล่งเรียนรู้ ผู้บริหารควรสนับสนุนงบประมาณในการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และแหล่งเรียนรู้ และมีการประสานความร่วมมือกับสถานศึกษาและหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา เพื่อให้ครูนำมาใช้ในการถ่ายทอดความรู้ให้แก่นักเรียน
5. ด้านการนิเทศและการแนะแนว ผู้บริหารควรให้มีการจัดตั้งคณะกรรมการในการนิเทศ และการแนะแนว ในสถานศึกษา โดยให้ครูเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดวิธีการดำเนินงาน

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

1. ควรมีการศึกษาปัญหาและความต้องการในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน
2. ควรมีการศึกษาความคิดเห็นที่นอกเหนือจากผู้บริหารและครูวิชาการ
3. ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งเสริมให้การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประสบผลสำเร็จ

เอกสารอ้างอิง

- กมล ภูประเสริฐ. (2545). **การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ ฯ : เทธิทีปส์. 59.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2556). **คู่มือการบริหารโรงเรียนในโครงการพัฒนาการบริหารรูปแบบนิติบุคคล**. กรุงเทพฯ ฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย. 51 - 52.
- จันทรานี สงวนนาม. (2545). **ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารสถานศึกษา**. กรุงเทพฯ ฯ : บั๊กพ้อยท์. 146 – 147.
- ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์. (2542). **ระเบียบวิธีวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์ และสังคมศาสตร์**. พิมพ์ครั้งที่ 2. บุรีรัมย์ : คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์. 148 – 149.
- ปรียาพร วงศ์อนุตโรจน์. (2545). **การบริหารงานวิชาการ**. กรุงเทพฯ ฯ : พิมพ์ดี. 1.
- พนัส ด่วงเอก. (2555). **การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1**. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). บุรีรัมย์ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์. 166 – 167.
- รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ. (2550). **การบริหารงานวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน**. สงขลา : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ. 41, 134-135.
- สถิตย์ชัย วรรณท้วนิช. (2553). **ผู้บริหารกับการบริหารสถานศึกษา**. กรุงเทพฯ ฯ : เจริญดีมั่นคงการพิมพ์. 144 – 145.

- สาวิตรี ไชยแสง. (2555). สภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในเขต
อำเภอตาพระยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2. งาน
นิพนธ์ปริญญา ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา). ชลบุรี : มหาวิทยาลัยบูรพา. 65 - 66.
- สุพรรณษา บำรุง. (2556). การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3. ภาคนิพนธ์ ค.ม. (การบริหาร
การศึกษา). สุราษฎร์ธานี : บัณฑิตวิทยาลัย สุราษฎร์ธานี. 71-74.